

HIDVÉGÁRDÓI Kronika

IDŐSZAKOS KÖZÉLETI ÚJSÁG

Megjelenik Hidvégárdó Község Önkormányzatának támogatásával

*Kellemes Húsvéti Ünnepeket
kíván a
Kronika Olvasóinak
a Szerkesztőség és az Önkormányzat*

HÚSVÉTI GONDOLATOK

Mi a húsvét lényege? Akik ezeket a sorokat olvassák, azoknak ezt a kérdést biztosan nem nehéz megválaszolni. Valahol mindenki a maga módján igyekszik megragadni a húsvét lényegét, hiszen mindenki számára megvan ennek az eseménynek a személyes jelentése, mindenki életében megvan ennek is a maga helye. S ezzel tulajdonképpen el is érkeztünk az ünnepek – s azok közt is első helyen a húsvét – lényegéhez: az Isten az ember személyén, legmélyebb valóján keresztül akar szólni hozzánk.

A nagybőjti időszakokkal kezdődik ez az ünnep, amely a legfelemelőbb készüllet arra, hogy megünnepeljük a húsvéti Szent Háromnap titkát. Jézus már a nyilvános működését is ezzel kezdte: „Beteljesedett az idő, és már közel van az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban”

(Mk 1,14).

A nagybőjt, ha megfelelően igyekszünk megélni, segít szembenézni önmagunkkal: hiányosságainkkal, tévedéseinkkel, bűneinkkel. Egy lehetőség arra, hogy konfrontálódjunk önmagunkkal, megkérdézzük önmagunkat: mennyire felelek meg a keresztyén ideálnak, mennyire vagyok *alter Christus*, vagyis Krisztus képmása, egyáltalán mennyire akarom az ő útját látni, mennyire fontos ez nekem.

A húsvéti misztérium az ember saját maga által okozott hamis biztonságérzetének, megalázottságának és Isten általi felemeltetésének legmegrázóbb drámája.

(folytatás a 2. oldalon)

A TARTALOMBÓL

Húsvéti gondolatok	1	Első osztályosok beíratása	8
Húsvéti üzenet	2	Mezőgazdasági termelőknek tanácsadás	8
Emlékezzünk régiekről	3	Gyermekszemmel	8
Kitüntetés adományozáshoz javaslat kérése	3	Praktika oldal húsvéti hangulatban	9
Anyakönyvi hírek	3	Ételed az életed	9
Egészség, egészség, egészség	4	Karcúsító tanácsok	10
Európai falu – LEADER + program	4	A munkahelyi stresszről	10
Betekintés a képviselőtestület munkájába	5	Ingyenes munkavédelmi információs szolgálatról	11
Országgyűlési választások első fordulójáról	5	Légy válogatós – a szelektív hulladékgyűjtés	11
Rendezvénynaptár – 2006.	6	Tavaszi munkálatok	11
Pályázati felhívások	7	Fiatalkok pályakezdésének segítése	12
Információk az iskolák életéről	8	Lehetőség a szociális szolgálatokhoz	12

HUSVÉTI GONDOLATOK (Folytatás az 1. oldalról)

Egyedül Jézus tudta, hogy mi a dolgok végső célja és értelme. Még az apostolok is minduntalan másutt keresték a biztonságot, mint ahol Jézust követve keresniük kellett volna. Hiába tanította őket, mégis arról vitakoztak, „*hogy közülük ki a nagyobb*” (Lk 9,46). Abban a hamis biztonságban akarták magukat tudni, hogy Jézust követve az ember útját csak a dicsőség övezheti, amire Jézus egy alkalommal elég keményen meg is felelt Péternek: „... *Távozz tőlem sátán, mert nem az Isten dolgaival törődsz, hanem az emberekével*” (Mk 8,33). A szenvedésektől, problémáktól távol akartak maradni a *Boldogító istenlátásnak* örvendezve, azt gondolva, hogy az embernek ott kell maradnia, ahol jól érzi magát, akkor is, ha a hétköznapiok, a küldetés várának rá – úgy, ahogy az a Tábor-hegyen történt (Mk 9,2-9). Még az utolsó vacsora termében sem értették meg a tanítványok, hogy miről van igazán szó.

Az apostolok sem mindig fogták fel, miért kell az embernek nemcsak a dicsőség, de a kereszttel is elfogadnia, vizsgálható lehet számunkra – de nem ment meg bennünket a személyes felelősségünkötől.

Nekünk is össze kell vetnünk a saját életünkkel azt az utat, amit Jézus mutatott meg nekünk, és nem csak elméletileg, de gyakorlatilag is magunkévá kell tennünk, hogy a szenvedés és a dicsőség csodálatos dialektikája egybetartozik.

A szenvedés mindig krízis, amely segít bennünket a növekedéshez. Aki nem tud szembenézni a szenvedéssel, a problémákkal, az nem tud lelkiekben növekedni sem. Az ókori görögök arra mondták, hogy krízisben van, aki beteg volt, ill. ha a beteg felgyógyult, akkor túlélte a krízist.

A krízis arra hivatott, hogy mint jó harcot, megharcoljunk (2 Tim 4,7). Aki nem tud leereszkedni a néha félelmetesnek tűnő nagypéntek mélységeibe, az nem tudja megtapasztalni a húsvétvasárnap örömét sem.

Ez az az út, amire Jézus példát adott nekünk. Sőt, ennél mérhetetlenül többet tett: önmagában ő, aki sohasem vétkezett, a mi bűneinket vitte a keresztfára, mert „*az Isten szeretete abban nyilvánul meg bennünk, hogy az Isten elküldte a világba egyszülött Fiát, hogy általa éljünk*” (1 Jn 4,9). Így nem maradunk egyedül, amikor felvesszük saját kereszttünket. Az Emberfia ott van mellettünk, s átsegít bennünket a mélységeken, mert „*igaz kijelentés ez: ha meghalunk veled, majd élünk is veled*” (2 Tim 2,11).

Ezt az örömhírt hirdeti meg a húsvét, az élet halál felett aratott győzelmének ünnepe, ami nélkül semmilyen nagypénteknek nem lenne értelme; az ünnep, ami azt jelzi: Krisztus maga az élet, s mindaz, aki az ő útját járja, diadalmaskodni fog Őbenne.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok a Krónika minden kedves olvasójának az értünk, a mi örök életünkért és boldogságunkért kereszthalált szenvedett Üdvözítőben elmélkedő, és a feltámadt Úr Krisztusban örvendező, áldott húsvéti ünnepet!

Szemenyei
Péter plébános

HÚSVÉTI ÜZENET

„*Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erőt, a szeretet és a józanság lelkét*”
(2Tim 1,7)

Kedves Testvéreink!

Isten kegyelmi ajándékai arra köteleznek bennünket, hogy minden körülmények között őrizzük meg ünnepeink méltóságát. Így készülünk ebben az esztendőben is Virágvasárnap, Nagypéntek és Húsvét megünneplésére.

Ugyanakkor ebben az időszakban ötödször nyílik alkalomunk, hogy az országgyűlési választásokon közvetlen befolyást gyakoroljunk hazánk életére. Jó szívvel emlékeztetjük Magyarországi Református Egyházunk minden tagját a szűkebb és tágabb közösség iránti felelősségünkre, keresztyén erkölcsi értékeinkre, hazaszeretetünkéből fakadó kötelességünkre. Nemzetünk boldogulása érdekében buzdítunk a választásokon való részvételre.

Az apostol biztatását szem előtt tartva kérünk mindenkit, hogy az erő, a szeretet és a józanság lelkével mérlegelje a választások előtt megjelenő programokat, és tapasztalataira alapozva döntsön!

Arra kérjük és intjük gyülekezeteinket, hogy ne engedjünk utat sem a megosztó indulatoknak, sem a választás tétjét kibébiítő hangoknak!

Tegyünk meg minden tőlünk telhetőt, hogy ünneplésünk és a tavaszi választások is az erő, a szeretet és a józanság lelkéről tanúskodjanak!

Felelős döntéseket kérve imádkozzunk hazánkért és egyházunk szolgálatáért!

A Magyarországi Református Egyház Zsinati Tanácsa nevében:
Budapest, 2006. február 1.

Dr. Nagy Sándor s.k. s.k. főgondnok a Zsinat világi elnöke	Dr. Bölcskei Gusztáv püspök a Zsinat lelkészi elnöke
--	--

Köszönet a Hidvégardói Krónikának, hogy lehetőséget adott a Református Egyház Zsinata Elnökségének körlevele ismertetésére.

Minden felekezeti szolgálatának nagy nyomorúsága, hogy nem ér el annyi embert, mint ahányan az adott felekezethez tartozónak vallják magukat népszámlálások alkalmából. Még nagyobb közös nyomorúságunk, hogy a napi életgyakorlatban sokszor szinte semmi nem jelenik meg a keresztyén gondolkodásból, és az elvileg egyházhoz tartozó tömegeknek a kereskedelmi tévék egyházakkal egyáltalán nem barátságos világfelfogású hírműsorai határozzák meg a véleményét. Százazres, de inkább milliós nagyságrendben képesek magyar emberek a saját egyházukat, a Biblia értékrendjét habozás nélkül megtagadni, de ez Péter apostol háromszori tagadása óta nem újság.

A fenti körlevéllel teljes mértékben egyetértve, a böjti időszakban alaposabb elcsendesedést, az Igére, a Passióra, és a

Feltámadott győzelmére figyelő szívek ajándékát kívánom mindannyiunknak.

„Akkor felhasad, mint a hajnal világosságod,
és gyógyulásod hamar kivirágzik;
és előtted jár a te igazságod,

EMLÉKEZZÜNK RÉGIEKRŐL

HIDVÉGARDÓ HELYE A KATOLIKUS EGYHÁZI KÖZIGAZGATÁS VÁLTOZÁSAI SORÁN

Településünk kezdetben az I. Szent István király által 1001 -ben alapított Esztergomi Érsekség területéhez tartozott, mint a Tornai főesperesség, tornai esperesi kerületének plébániája. Ebben az időben, Bódvavendégi, Tornaújfalú, Zsarnó községek voltak a filiái.

1776. január 15 – én Mária Terézia királynő három új püspökséget hozott létre – besztercebányai, szepesi, rozsnyói – területüket kihatárova az Esztergomi Érsekségből.

1776. március 15 – én VI. Pius pápa a „Regalium principium” kezdetű bullájában kijelölte az új rozsnyói egyházmegye határait és ezzel annak létezését egyháziilag is jóváhagyta. A lelki fenntartást továbbra is Esztergom gyakorolta felette. Az egyházmegye védőszentje Nepomuki Szent János lett. Ebben az időben a Tornai főesperességhez tartozó tornai esperesi kerület egyik plébániájaként, Hidvégardóhoz, Becskeháza, Tornahorvati, Bódvalenke, Bódvavendégi tartozott filiáiként.

1804 – ben az egri püspökség érseki rangra emelkedett és ettől kezdve a rozsnyói egyházmegye már az egri érsek lelki fenntartása alá került. Az I. világháború végén, 1919 – től az egyházmegye 99 plébániájából 80 került át Csehszlovákiához, míg csak 19 maradt az új országhatárokon belül. A Trianoni békeszerződés (1920.június 4.) ezt már nem módosította, bár Bódvavendégi és Tornahorvati filiáiként továbbra is megmaradt 1930. június 1 – ig, amikor a tornai plébániához csatolták őket. Így csak a másik két település: Becskeháza és Bódvalenke maradtak meg.

A tornai esperesi kerületből öt plébánia került a határon túlra (Jablonca, Szádalmás, Torna, Tornagörgő, Tornaújfalú) és öt maradt a trianoni határokon belül (Bódvaszilás, Hidvégardó, Perkupa, Szögliget, Tornaszentandrás).

A csonka magyarországi részt 1919 – 1939 között megbízott helynökök kormányozták. A Szentszék megbízásából 1937 – től Serédy Jusztinián esztergomi érsek lett a csonka részek kormányzója, aki Meszlényi Zoltán segédpüspököt bízta meg a területek irányításával. Az I. bécsi döntés (1938. november 2.) következtében 1939 – 1945 között helyreállt a régi rend annyi változással, hogy 1939. január 1 - től csak Bódvavendégi került vissza a plébániához. Bubnics Mihály rozsnyói püspök ismét kezébe vehette egyházmegyéje irányítását.

Halálát követően (1945. február 22.) és a II. világháború lezárása után, 1945 – 1951 között az újbóli csonka részt ismét megbízott kormányzók irányították az egri érsekség vezetésével. Új egyházi közigazgatási beosztás született, melynek értelmében a Gömri főesperesség, Bódvai esperesi kerületéhez tartozva, Bódvalenke és Becskeháza filiákkal működött tovább plébánia.

1952. április 19 – től a pápa rendelete alapján az egri érsek a csonka részek felett ugyanolyan jogkörrel rendelkezett, mint a saját egyházmegyéjében.

az Úr dicsősége lesz a hátvéded.”
(Ésaiás könyve 58. fejezet 8. vers)

Kovács-Hajdu Albert református lelképásztor

Végül 1982. május 22 – én a Szentszék a csonka rozsnyói magyar részt végleg az Egri Főegyházmegyéhez csatolta. Ezzel ért véget a püspökség 206 éves története.

II. János Pál pápa 1993 – ban a „Hungarorum gens” kezdetű bullájában kijelölte Magyarországon a jelenlegi katolikus egyházmegyék határait. Ennek értelmében községünk az Egri Érseki Főegyházmegye, Főszékesegyházi főesperességének, Szendrői esperesi kerületéhez tartozik két filiával, Bódvalenkével és Becskeházával. Tornaszentjakab, Debréte, Rakaca, Rakacaszend, Viszló, mint oldallagosan ellátott plébánia és filiák kerültek az egyházi szolgálat szempontjából elátlándó települések közé.

Béres Gyula

JAVASLATKÉRÉS

KITÜNTETŐ CÍM ÉS DÍJAK ODAÍTÉLÉSÉHEZ

Hidvégardó község Önkormányzatának Képviselőtestülete az azzal a céllal, hogy méltó módon megörökítse – megkülönböztetetten elismerje – azon személyeknek, közösségeknek, szervezeteknek a tevékenységét, akik hozzájárultak Hidvégardó fejlődéséhez, jó hírvének öregbítéséhez, kitüntetések és díjakat alapított 2001-ben.

A kiemelkedő életpálya elismeréseként

„HIDVÉGARDÓ KÖZSÉG DÍSZPOLGÁRA”
címet adományoz azoknak, akik kiemelkedő tevékenységükkel és magas színvonalú munkájukkal hozzájárultak Hidvégardó község fejlődéséhez.
Valamint

„HIDVÉGARDÓ KÖZSÉGÉRT”
díjat adományoz olyan magyar vagy külföldi állampolgároknak, illetve közösségeknek, akik kiemelkedő tevékenységükkel és magas színvonalú munkájukkal hozzájárultak Hidvégardó község fejlődéséhez.

A kitüntető címet és díjat Hidvégardó község Önkormányzatának Képviselőtestülete nyilvános ülésen hozott határozatával adományozza – méltatva a kitüntető cím és díj adományozásának alapjául szolgáló érdemeket.

FELHÍVÁS

A kitüntető cím és díjak elnyerésére írásban (annak megindokolásával együtt) javaslatot tehetnek magánszemélyek és közösségek egyaránt a Polgármesternek címezve legkésőbb 2006. május 31-ig.

Kérjük éljenek javaslattevési lehetőségükkel!
Tisztelettel és köszönettel várja írásbeli javaslatukat az Önkormányzat Képviselőtestülete.

Anyakönyvi hírek

Születés:

Timkóné Spisák Máriának és Timkó Bálintnak **Botond** nevű gyermeke született.

Házasságkötés:

Kovács Noémi Ildikó és Matusz Gábor
Kovács Linda és Göré Gyula kötöttek házasságot.

Elhalálozás:

Schneider Jánosné, Balogh Gáspár, id.Schneider István,
Csurilla Jánosné, Horváth Lászlóné

EGÉSZSÉG, EGÉSZSÉG, EGÉSZSÉG

Rovatunkban ez alkalommal Dr. Bujdosó László országos tisztifőorvos és Dr. Süth Miklós országos főállatorvos körlevélét közöljük Mezei Ágnes gyógyszerésznő ajánlásával.

Mit kell tudni a madárinfluenzáról?

Tisztelt Olvasó!

Bár Magyarországon is megjelent a madárinfluenza vírusa, néhány egyszerű óvintézkedéssel Ön is meg tudja védeni magát és családját. Erről a betegségről, és az ezzel kapcsolatos tudnivalókról, teendőkről kívánunk tájékoztatást adni.

Mi a klasszikus influenza?

A klasszikus emberi influenza minden évben szezonális rendszerességgel, ősszel-télen jelentkező megbetegedés, amelynek kialakulásáért az influenza vírus **A, B** vagy **C** típusa felelős. A klasszikus influenza magas lázzal, köhögéssel, torokfájással, izomfájdalommal járhat. Ez a megbetegedés emberről-emberre terjed. Közösségekben egymástól könnyen elkaphatjuk. A betegség ellen a védőoltás a leghatékonyabb védekezés.

Mi a madárinfluenza?

A madárinfluenza alapvetően a szárnyasok fertőző betegsége, amelyet az influenza A vírusának különböző alaptípusai okoznak. A madarak egyes fajai különböző mértékben érzékenyek az influenza vírusok változataira. A vadon élő vízi szárnyasok tünetmentesen is hordozhatják, a házi szárnyasok azonban érzékenyebbek a fertőzésre. Utóbbiaknál is vannak eltérések: míg a házityúk viszonylag ellenállóbb, a pulyka rendkívül érzékeny a vírus enyhébb változataira is. Egyes vírusváltozatok sem baromfira, sem emberre nem jelentenek veszélyt, míg mások, mint a hírhedt **H5N1-es** altípus, szárnyasokban nagy kiterjedésű járványokat okozhatnak.

Okozhat-e emberi megbetegedést a madárinfluenza?

Annak ellenére, hogy a madárinfluenza a szárnyasok betegsége, nagyon ritkán és különleges körülmények között az ember is megfertőződhet és megbetegedhet. Az emberi megbetegedés csak a fertőzött állattal való nagyon szoros, közvetlen kapcsolat, érintkezés során alakulhat ki. Az eddigi emberi megbetegedések is ilyen módon történtek. A madárinfluenza vírus a szárnyasok ürülékével, váladékával, vérével terjedhet állatról emberre (a baromfi-telepeken, a szárnyasfeldolgozóiparban dolgozóakra éppen ezért különleges biztonsági szabályok vonatkoznak). A vírus 70 C° hőmérsékleten biztosan elpusztul. Mindemellett a valamilyen betegségben elhullott állatok húsa fogyasztásra alkalmatlan, ezért bizonytalan eredetű húst egyébként sem szabad elfogyasztani.

Hogyan védekezünk a madárinfluenza ellen?

Az általános higiénés szabályok (pl. alapos kézmosás, háztartási fertőtlenítőszeres használata) betartásán túl kerülni kell minden olyan helyet, ahol fertőzött baromfi vagy egyéb madár fordulhat elő. A közvetlen kapcsolatot beteg baromfival, élő vagy elhullott vadmadárral, valamint állati ürülékkel szennyezett felületekkel (érintés, szájba vétel) kerülni kell. Különösen fontos a gyermekek figyelmét felhívni erre, megtiltani, hogy madarakkal játszanak, és megtanítani nekik, hogy ha beteg, esetleg elhullott madarat látnak, arról szóljanak szüleiknek, nevelőiknek. Madárinfluenzával érintett országokból nem szabad semmilyen élő szárnyast (baromfi, díszmadár, vadmadár) vagy ilyen származású nyersterméket (hús, toll, tojás) behozni. Állati eredetű élelmiszerek behozatala az Európai Unió tagállamain kívülről egyébként is tilos, mert azok számos fertőző állatbetegséget terjeszthetnek.

Mi az állattartók kötelessége?

Természetesen a baromfiállomány megvédése érdekében a legtöbbet az állattartók tehetik az állategészségügyi jogszabályok betartásával, melyek egyik legfontosabb célja meggátolni a háziszárnyasok és a vadmadarak között a vírus átadását. A vírus esetleges terjedése csak akkor akadályozható meg, ha az állategészségügyi szolgálat tudomást szerez minden esetleges megbetegedésről. Ezért valamennyi állattartó kötelessége, hogy az állományában jelentkező, betegségre utaló tüneteket azonnal jelentse a legközelebbi állatorvosnak, hatósági állatorvosnak.

Ha Ön elhullott madarat talál, kérjük, hívásával nem a központi segélykérő számot, vagy a mentők általános hívószámát terhelje, hanem hívja az infovalat a 189-es számon.

EURÓPAI FALU – LEADER + PROGRAM HIDVÉGARDÓBAN IS

Az AVOP LEADER + 2. pályázati forduló 920 nyertes települési között szerepel a Felső-Bódva-völgy Helyi Akciócsoport 28 települést átfogó programja. A település-együttes tagjai a Torna-vidék, a Galyaság és a Tó-környéke területét fedik le, Hidvégardó, Perkupa, Szendrő központokkal.

Az elnyert 100.000.000 Ft támogatás lehetőséget ad arra, hogy a helyi civilek, vállalkozók és a községösszefogásával saját vidékfejlesztési programunkat megvalósítsuk. A komplex terv megvalósulása a népesség helyben tartását és a vidéki élet vonzóvá tételét szolgálja, az egyes programelemek a lakhelytől független esélyegyenlőség megteremtését és az emberek szabad életprogram választását célozzák meg.

A Krónika további számai folyamatos tájékoztatást adnak a program megvalósulásának egyes fázisairól.

BETEKINTÉS A KÉPVISELŐTESTÜLET MUNKÁJÁBA

Hidvégardó Községi Önkormányzat Képviselőtestülete 2006 évben eddig két alkalommal ülésezett az alábbiak szerint:

A 2006. január 31. napján megtartott nyilvános ülés

Az első napirend keretében a képviselőtestület a község 2006. évi rendezvénynaptárát tárgyalta és fogadta el. Az Önkormányzat a programban foglaltak megvalósítására 2006. évi költségvetése terhére 2.000.000.-Ft költségkeretet biztosított azzal, hogy keresni kell további pályázati források lehetőségét.

A részletes naptárát az újság jelenlegi számában megtalálhatja az olvasó.

Második napirendként a testület a 2006. évi költségvetésre előterjesztett javaslatot és az ÖNHIKI előleg igénybevitelét vitatta meg. Matusz Tamás szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy az elmúlt évihez hasonlóan ebben az évben is változatlanul fennáll a működési forráshiány és nem kis gondot jelent a közös intézmények finanszírozása. A problémákra idén is csak a kiegészítő támogatás iránti kérelem benyújtása és annak megfinanszírozása lehet a megoldás.

A következő napirend keretében Hidvégardó Községi Önkormányzat Képviselőtestülete a 2006. évre vonatkozó testületi munkatervét hagyta jóvá, majd a hatáskörébe tartozó hatósági ügyek átruházásáról szóló rendelet módosítása került előterjesztésre.

Az ötödik napirend ismertetése során polgármester úr a 2006. évre benyújtandó pályázatokról szól: iskola felújítására, orvosi rendelő átalakítására, hulladéklerakóhely rekultivációs tervére, AVIA cseréjére valamint turisztikai témában kerül sor pályázatok benyújtására, a támogatáshoz szükséges határozatokat a testület meghozta.

Az indítványok, javaslatok keretében került megtárgyalásra a HIR-TV kábelhálózatba való bekötésének lakossági kezdeményezése. A testület sem a csatornabővítést, sem a csatornacserét nem támogatta. A csatornabővítés az Önkormányzat részéről jelentős kiadással járna, melynek jelenleg nincs meg a fedezete. Az üzemeltetés pedig a családok részére jelentene plusz terhet a jogdíjfizetés miatt, mely díjemelést év közben nem lehet érvényesíteni.

2006. március 28. napján megtartott nyilvános ülés

Az első napirend témája a könyvtáros és programszervező munkájáról szóló beszámoló megvitatása és a 2006. évi tervezett programok egyeztetése volt. Polgármester úr köszönetet

mondott a tartalmas programokért és rendezvényekért, valamint tájékoztatta a testületet, hogy előreláthatólag a 2006. évi programok fedezete megteremtődik pályázati forrásokból, ugyanakkor sikeres lebonyolításuk csak az eddigi önkéntes segítő csapat aktív részvételével lehetséges.

A következő napirend keretében a Képviselőtestület a 2005. évi pénzügyi gazdálkodásról szóló beszámolót, pénzmaradvány jóváhagyását és az ÖNHIKI pályázat benyújtására vonatkozó előterjesztést tárgyalta. Körjegyző úr szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy az önhibáján kívül működési forráshiányos – és a működésképtelen önkormányzati támogatással az előző évinél jobb kondíciókkal zárta az Önkormányzat az évet. Ezt erősítette meg polgármester úr is, valamint tájékoztatta a testületet, hogy az év utolsó napján fennálló fejlesztési hitelnek pályázati forrásból megvan a fedezete, mert a hitelből megfinanszírozott informatikai eszközbeszerzés pályázat útján elnyert támogatását utólag lehívható.

A harmadik napirend kertében az önkormányzati intézmények létszám - és bérhelyzete került megtárgyalásra és határozott a testület 2006. június 1. napjától újabb határozatlan időre foglalkoztatott közalkalmazotti álláshely megszüntetéséről.

Negyedik napirend keretében a korábban benyújtott pályázatok elbírálásának állásáról hangzott el tájékoztató. Sikeres pályázatokon elnyert támogatások az alábbiak:

- Teherautó beszerzése az AVIA tgc. helyett 4,6 millió Ft
- Orvosi rendelő és lakás felújítása 11 millió Ft
- Általános Iskola multimédiás termének kialakítása és a fűtési rendszer átalakítása 50 millió Ft
- Iskolai tanórán kívüli felzárkóztató program 1,6 millió Ft
- Hulladéklerakó rekultivációs terv készítése 1,4 millió Ft
- Kábeltévé stúdió kialakítása képújáság szerkesztéssel 1,7 millió Ft
- Roma közösségi ház kialakítása 1,8 millió Ft
- Településszépítés és közösségi programok szervezése 1.7 millió Ft
- Tornai út 105. sz. önkormányzati lakás felújítása 1,8 millió Ft

Végül Matusz Tamás polgármester az aktuális feladatokról tájékoztatta a testület tagjait: az étkezdei pince tervezett elbontásáról és az óvodánál történő kialakításáról, a lakás megvásárlásáról, a sikeres Bursa Hungarica ösztöndíj pályázati támogatásáról, a mentőállomás tervezett fejlesztési lehetőségeiről valamint arról, hogy az orvosi rendelő és lakás átalakítás miatt az orvosi rendelés átköltözik a közeljövőben a Tanácsadó épületébe.

Az érdeklődők számára a Képviselőtestületi ülésről készült jegyzőkönyvek a Községi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában munkaidőben megtekinthetők.

ORSZÁGGYŰLÉSI VÁLASZTÁSOK – 2006.

**EGYÉNI JELÖLTEKRE LEADOTT ÉRVÉNYES
SZAVAZATOK ARÁNYA AZ 1. FORDULÓ UTÁN
HIDVÉGARDÓBAN**

N É V	P Á R T	%
Gúr Nándor	MSZP	53,16

Molnár Oszkár	FIDESZ-KDNP	42,63
Veres Edit	MDF	2,37
Dely Tibor	SZDSZ	1,84
ÖSSZESEN:		100,00

Tehát az 1. forduló eredménytelen volt

RENDEZVÉNYNAPTÁR

Hidvégardó legfontosabb eseményei a közeljövőben

2006. április 13. (csütörtök) **HÚSVÉTI JÁTSZÓHÁZ**
Helyszín: Kézművesház
2006. április 29. (szombat) **MAJÁLIS – BORVERSENY – SÜTEMÉNYSÜTŐ VERSENY**
Helyszín: Gedeon-kúria
Rövid figyelemfelkeltő: A borosgazdák több évre visszatekintő rendezvénysorozata a szőlő és borkultúra hagyományaira épül. A rendezvény keretében sor kerül a helyi borok minősítésére, valamint a süteménysütőverseny értékelésére. A nap zárásaként közös rendezvény keretében kerül sor az ünnepélyes eredményhirdetésre: süteménysütő- verseny, borverseny résztvevőinek.
2006. május 7. (vasárnap) **ANYÁK NAPJA**
Iskolai rendezvény később meghatározandó helyszínen.
2006. május 7. (vasárnap) **ANYÁK NAPI KIÁLLÍTÁS**
Helyszín: Gedeon-kúria
Rövid figyelemfelkeltő: Az érdeklődők megtekinthetik az anyák napja alkalmából „Édesanyám - Nagymamám” címmel rendezett rajzkiállítást a Gedeon-kúria kiállítóterméiben (amely egyben verseny is).
2006. május 13-14. (szombat – vasárnap) **GYÜMÖLCSOLTÓ BOLDOGASSZONYPAPI TEMPLOMBÚCSÚ ÉS NAGYSZABÁSÚ KIRAKODÓVÁSÁR**
Helyszín: Gedeon kúria – Műv. Ház, Római Katolikus Templom és a faluközpont
Rövid figyelemfelkeltő: Szombat este kezdődik el a programsorozat a szokásos táncmulatsággal, majd folytatódik a Felső Bódva-völgy egyik legnagyobb tavaszi egyházi eseménye a búcsú, sok-sok látogatóval a határon innen- és túlról.
2006. május 28. (vasárnap) **ELSŐ ÁLDOZÁS**
Római Katolikus gyermekek első áldozása.
2006. júniusában 11. (vasárnap) **BÉRMÁLÁS**
Római Katolikus gyermekek bérmálása.
2006. június 3. (szombat) **VII. ARDÓI FALUNAP**
Helyszín: Gedeon-kúria és udvara
Rövid figyelemfelkeltő: Visszatérő hagyomány, hogy az év június első hétvégéjén kerül megszervezésre a falu-ünnep. A falunap keretében játékos sport- és ügyességi vetélkedők, gyermeknap játékház és kirakodóvásár, a Bódva-völgyi művészeti csoportok (népdalközök és népitánc-együttesek) kulturális bemutatója, a Gedeon-kúriában időszaki kiállítás és a Kézművesházban bemutató, mindeközben pedig a Hidvégardóiak Baráti Körének találkozója kerül megszervezésre szombat délután. A szombati napot hajnalig tartó szabadtéri bál zárja.
2006. július – augusztus hó **EGY HETES NAPKÖZIS ALKOTÓTÁBOR**
Helyszín: Gedeon-kúria és Kézműves ház

2. forduló időpontja: 2006. április 23. (vasárnap)

JELÖLTEK: GÚR NÁNDOR MSZP
MOLNÁR OSZKÁR FIDESZ-KDNP
VERES EDIT MDF

Rövid figyelemfelkeltő: A csodálatos természeti környezet és a szépen kialakított, jól felszerelt Kézművesház várja a helyi és környékbeli általános iskolás tanulókat túrázásra, játszóházi – és kézműves foglalkozásokra és sportolásra szórakozásra Magyarország legészakibb (határmenti) településére Hidvégardóba.

2006. július 25. (kedd) **KÉZMŰVES NAP 2006**

Helyszín: Gedeon-kúria és Kézműves ház
Rövid figyelemfelkeltő: A játszóházban a lakosság és az idelátogatók kipróbálhatják a kosárfonás, fazekasság mesterségének fortélyait a helyi kézműves mesterek irányításával, valamint gyermekjátékokat készíthetnek természet adta anyagokból, ezzel is felelevenítve és megőrizve népi hagyományainkat. Hiszen a régi időkben természetes dolog volt a ház körül fellelhető anyagokból játékszereket, babákat készíteni.
Délután pedig Templomi Koncertet hallgathatnak az érdeklődők a római katolikus templomban.

2006. augusztus 20. (vasárnap) **SENT ISTVÁN KIRÁLY ÉS AZ ÚJ KENYÉR ÜNNEPE**

Helyszín: Egy paraszti porta hagyományos kemencével és a Római Katolikus Templom
Rövid figyelemfelkeltő: Az új kenyér a hagyományok jegyében régi parasztkemencében kerül kisítésre a falu idősebb lakóinak közreműködésével, a gyermekek fiatalok kíváncsi érdeklődő részvételével. A Szent István király napi szentmise pedig kiemelkedő egyházi esemény az újkenyér megáldásával, megszentelésével.
Délután pedig sportprogramokkal, vetélkedővel zárul az ünnep.

2006. szeptember 30. (szombat) **X. ARDÓI SZÜRETI NAP**

Helyszín: Gedeon-kúria és a község főutcája
Rövid figyelemfelkeltő: Hagományápoló rendezvényünkön délelőtt zenés ébresztő és mazsorett táncbemutató majd főzőverseny borkóstolóval és gyermek játszóház, délután pedig szüreti felvonulás, majd a szabadtéri színpadon szlovák és magyar kulturális csoportok bemutatói, közben kirakodóvásár és a Kastélyban időszaki kiállítás megnyitása, a kézművesházban pedig különleges formájú őszi termékek bemutatója.
Este szokásos szüreti bállal záródik a program.

2006. október hó **ARANY JÁNOS SZAVALÓVERSENY**

Helyszín: Általános Iskola
Rövid figyelemfelkeltő: A helyi általános iskola névadójának emlékére visszatérő hagyomány a Bódva-völgye szlovák és magyar általános iskolás gyermekei számára a szavalóverseny, mely nagyszámú versenyzőt vonz a településre.

2006. október 20. (péntek) **NEMZETI ÜNNEP**

Helyszín: Tornaterem

Rövid figyelemfelkeltő: Hagyomány hogy iskolai rendezvény keretében a tanulók tanáraik közreműködésével megemlékeznek hazánk nemzeti ünnepéről az 1956-os Forradalom és Szabadságharcról és a Magyar Köztársaság kikiáltásának 15. évfordulójáról. A rendezvényre hívják a község lakosságát is.

Hagyományteremtő szándékkal emléktúrát szervezünk látóivalokban gazdag térségünk megismerése céljából.

2006. november vége – később meghirdetett napokon

ADVENTI KOSZORÚKÉSZÍTÉS

Helyszín: Hidvérgárdó Kézművesház

Rövid figyelemfelkeltő: Újjáélesztett hagyomány településünkön is karácsony előtt négy héttel az adventi koszorú készítése. Örömteli dolog, hogy egyre többen jönnek el a rendezvényre – magukkal hozva a "várakozás" időszakát jelképező négy gyertyát, s hazatérve az önmaguk által készített adventi koszorúval.

2006. december eleje (szombat) **JÁVORKAI JÓZSEF EMLÉKTORNA**

Helyszín: Hidvérgárdó Arany János Általános Iskola tornaterme

Rövid figyelemfelkeltő: Több mint évtizedes hagyomány, hogy a szlovákiai Torna, valamint Szendrő, Tornanádaska és Hidvérgárdó csapatai asztalitenisz-versenyen és labdarúgótornán vesznek részt évenként ismétlődve hidvérgárdói, majd szendrői és tornai helyszínnel. Az egész napos sportesemény a résztvevők számára a sportolás mellett kellemes időtöltést, egyfajta szórakozást is jelent a program végén szokásos baráti eszmecserevel.

2006. december eleje **MIKULÁS-PARTY**

Helyszín: Művelődési ház

Rövid figyelemfelkeltő: Hagyományörző Mikulás délután a településünkön, melynek kezdetét a Mikulás lovas szánon (kocsin) hívogató falubejárása jelez. Gyermekes játékos vetélkedője. Köszönti a Mikulást és az est fénypontjaként az ajándékosztás zárja a rendezvényt.

2006. december végén **KARÁCSONYI GÁLAMŰSOR**

Helyszín: Tornaterem

Rövid figyelemfelkeltő: Az utolsó tanítási napon megrendezésre kerül az iskolások szokásos fenyőünnepe színvonalas műsorral és a zenetagozatos gyermekek bemutatásával. Karácsony előtt a Szent-Imre téren felépül a betlehemi istálló, benne a jászollal és a kis Jézussal, melynek elkészülte után a késő délutáni órákban a helyi általános iskolás gyermekek közös karácsonyi műsora következik. Ezt követi a templomban celebrált szentmise. A karácsonyi ünnepek alatt pedig az ifjú betlehemesek házról-házra járva rövid játékkal kedveskednek a családoknak.

2006. december **KARÁCSONYI JÁTSZÓHÁZ**

Helyszín: Kézművesház

2006. december **BETLEHEMES JÁTÉK**

Helyszín: a Római Katolikus templomban vagy a szomszédos Szent Imre téren.

(Karácsonyt megelőzően - az időpont később kitűzve)

2006. december vége **KARÁCSONYI KUPA KISPÁLYÁS TEREMLABDARÚGÓ TORNA**

Helyszín: Tornaterem

Rövid figyelemfelkeltő: A két ünnep között megrendezésre kerül a hagyományos utcabajnokság, melyre a községből elszármazottakat is visszavárják a rendezők.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS**2006**

- A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium meghirdette a **kis- és középvállalkozók műszaki-technológiai hátterének fejlesztését támogató pályázat** negyedik szakaszát. A nyertes projektek támogatására rendelkezésre álló összeg 4 milliárd forint. A pályázatok benyújtására 2006. április 3-ától 2006. május 5-éig van lehetőség. A pályázati felhívás 2006. március 31-től letölthető a www.gkm.gov.hu weboldalról.
- A B.-A.-Z. Megyei Munkaügyi Központ pályázatot hirdet **az álláskereső tartós önfoglalkoztatását elősegítő**, legfeljebb 3 millió Ft-ig terjedő visszatérítendő, kamatmentes tőkejuttatás igénybevételére. A pályázatokat 2006. május 2-án 12.00 óráig lehet benyújtani személyesen vagy postai úton a munkaügyi központ Aktív Eszközök és Programok Osztályához (3530 Miskolc, Mindszent tér 3., V. emelet 508. szoba). A részletes pályázati felhívás és útmutató ügyfélfogadási időben térítésmentesen vehető át a B.-A.-Z. Megyei Munkaügyi Központ kirendeltségein, vagy az Aktív Eszközök és Programok Osztályán, (fenti címen), valamint letölthető és kinyomtatható az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, illetve a B.,A.,Z. Megyei Munkaügyi Központ www.bazmmk.hu honlapjáról.
- **„Esély a pihenésre”** címmel pályázat nyújtható be a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítványhoz 2006. április 30-ig. Pályázók köre: Azon belföldi illetőségű személyek, akik rokkantsági, baleseti, megváltozott munkaképességi, fogyatékosági járadékban illetve támogatásban, továbbá rokkantsági nyugdíjban és jogszabály szerinti magasabb összegű családi pótlékban részesülnek, és annak összege nem haladja meg a havi 74.100 Ft-ot (a 2005. évi öregségi nyugdíj legkisebb összegének háromszorosát). A kérelem benyújtásához szükséges adatlap és bővebb információ kérhető munkaidőben a Csereháti Turisztikai Információs és Szervező Irodában, Kovács Béláné turisztikai ügyintézőtől (3780 Edelény, Belvárosi út 1. tel.:48/525-002)
- **„Gondtalan pihenés”** címmel pályázat nyújtható be a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítványhoz 2006. április 30-ig. Pályázók köre: Azon belföldi illetőségű foglalkoztatási jogviszonyban lévő vagy regisztrált munkanélküli sze-

mélyek, akiknek havi bruttó együttes jövedelme nem haladja meg a 85.000 Ft-ot (munkabér, GYES, GYED, GYET, ápolási díj, álláskeresői támogatás) és vállalkozásból származó egyéb jövedelemmel nem rendelkeznek. A kérelem benyújtásához szükséges adatlap és bővebb információ kérhető munkaidőben a Csereháti Turisztikai Információs és Szervező Irodában, Kovács Béláné turisztikai ügyintézőtől (3780 Edelény, Belvárosi út 1. tel.: 48/525-002).

INFORMÁCIÓK AZ ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉLETÉBŐL

Versenyeredmények

Arany János Szavalóverseny:

- Szabó Martina 1. hely
- Kondás Mária 1. hely

Simonyi Zsigmond körzeti helyesíróverseny:

- Tomesz Anett 1. hely
- Drótos Éva 1. hely
- Boros Alexandra 3.hely

Körzeti matematikaverseny:

- Boros Alexandra 1.hely
- Matusz-Kalász Dávid 1.hely

Történelem megyei verseny:

- Matusz Péter 15.hely

Zrínyi Ilona megyei matematikaverseny

- Boros Alexandra 12.hely

Körzeti csapat szánkóverseny 3. hely: Csepesz Luca, Kisiczki Zsófia, Kondás Mária, Giba Anett, Scsavnyiczki Kristóf, Giba Szabolcs

Egyéni szánkóverseny 3.hely: Giba Szabolcs

ELSŐ OSZTÁLYOSOK BEÍRATÁSA

2006.április 27-én és 28-án kerül sor Borosod megye valamennyi nevelési-oktatási intézményében, így a hidvé gardó Arany János Általános Iskolájában is az első osztályosok beíratására. A beíratáshoz szükséges dokumentumok:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonata
- a szülő személyi igazolványa
- 1 db 4 x 4-es fénykép a gyermekről
- 550,-Ft a diákigazolványra.

Kérjük a szülőket, hogy minden tanköteles korú gyermeket a fenti napokon írássanak be.

TÁJÉKOZTATÓ

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara B-A-Z. Megyei Területi Szervezete

folytatja NVT tanácsadó rendszerének működtetését.

Az ügyfélszolgálat szolgáltatásait **térítésmentesen** veheti igénybe minden olyan termelő, aki rendelkezik az MVH-nál Regisztrációs számmal- melyet az első alkalommal be kell mutatni.

Az ügyfélszolgálat helye és időpontja:

Hidvé gardó: Polgármesteri Hivatal, Tornai út 106.

Csütörtök: 10-14 óráig

Tel/Fax: 48/ 450-001

Tisztelettel várjuk az érdeklődőket!

Bón István és Kertész Géza

Regisztrált NVT Tanácsadó

GYEREKSZEMMEL ...

Folytatjuk sorozatunkat, melyben gyermekek élményeiről, gondolataikról iskolai fogalmazást közlünk. Ez alkalommal három 4. osztályos tanuló tollából .

Idősek napja Hidvé gardóban 2006. február 22-én egy szerdai napon került megrendezésre Hidvé gardóban az idősek napja. Osztályfőnököm Saláta Lászlóné már hetekkel előtte szöveget írt, hogy fellépünk. Kiosztotta nekünk a verseket, szerepeket és szinte mindennap gyakoroltunk. Én a nagyapákról szóló verset kaptam és mesélő szerepet egy történetben. Ahogy közeledett a rendezvény egyre jobban vártuk és izgultunk. A szereplés előtt az öltözőben gyorsan felöltöztünk és nem sokkal később elkezdődött a műsor. Először a polgármester úr beszéde volt, köszöntötte a legöregebb lakosokat, majd az iskolások következtek. Mi negyedikesek szavaltunk először, utána az elsősök énekeltek és táncoltak Ezt követte a szerepjátékunk amire nagy tapsot kaptunk a közönségtől, majd dalos néptáncot adtunk elő. A mi szereplésünk ezzel befejeződött, de az idősek köszöntése még tovább tartott.

Nekem ez egy élmény volt és nagyon örültem, hogy ott voltak a nagyszüleim is.

(Kovács Ágnes 4.osztályos tanuló)

Nők napjára készültünk Osztályunk tanulói negyedik alkalommal készültek kis műsorral a bódvalenkei hölgyek köszöntésére. Osztályfőnökünktől verset kaptunk, dalt és néptáncot tanultunk. Három lány rövid furulya darabbal is készült. Végre elérkezett március 8-a. A lenkei önkormányzat autóbusszal jött értünk 17 órára. Már nagyon izgatottak voltunk, mert az ünnepség kicsit később kezdődött. Szépen előadtuk a műsorunkat, minden jól sikerült! A polgármester úr megköszönte közreműködésünket és gyümölcscsal és édességgel jutalmazott bennünket. A kocsit fél hét körül hozott haza minket. Nagyon jól éreztük magunkat, köszönjük a kedves fogadtatást.

(Demjén Gizella 4.osztályos tanuló)

Nagyböjtől – Húsvétig A nagyböjti időszak Hamvazószerdától Nagypéntekig tart. Ilyenkor az emberek lélekben megtisztulnak és lemondanak valamiről, amit szívesen csinálnak. Én például kevesebbet számítógépezek, és több időt szentelek a tanulásra és a vallásomra. Mivel ez az ünnep tavaszra esik, a nagytakarítást is erre az alkalomra végezzük el. Ebben az időben a katolikusok meggyónják bűneiket, és minden keresztény lelkiismeretvizsgálatot tart. Ilyenkor a 18-60 éves kor közöttiek nem ehetnek zsíros ételeket és húst bizonyos napokon, kivétel a hal. A húsvétot a gyerekek is izgalommal várják. Régi hagyomány, hogy húsvét másodnapján a fiúk kölnivel meglocsolják a lányok haját, hogy azok el ne hervadjanak.” Ezt a jeles ünnepet minden keresztény szeretettel várja.

(Kondás Krisztina 4.osztályos tanuló).

PRAKTIKA OLDAL HÚSVÉTI HANGULATBAN...

TRÜKKTÁR: Egy csokor nyuszi

Ki gondolná, hogy fakanálból húsvéti csodákat készíthetünk. Elő hát a különböző méretű és formájú fakanalakkal, a ritkán használt parafa tányéralátétekkel! Máris kezdődhet az alkotómunka, melyben részt vehet a család apraja-nagyja. Rövididő alatt nagyon sok mosolygós arcú nyuszi kerülhet ki kezünk-ből.

Kellékek: fakanalak, parafa alátét, natúr rafiaszalak, piros és fehér festék, ragasztó, vékony drót, papírszalag, színes szigetelőszalag, fekete alkoholos filctoll, ecset, olló

Elkészítés: A parafa alátétből vágjuk ki a füleket. (ha nincs parafánk, helyettesítjük krepp papírral vagy papírszalaggal) Előrajzolni sem szükséges őket, előnyükre válik, ha nem egyformák, és nem túl szabályosak.

Miután a füleket a fakanálra ragasztottuk, rafiaszálból képezünk többszörös hurkot, tekerjük át vékony dróttal, és ragasztuk a fülek találkozási pontjára. Fekete filctollal rajzoljunk meg a nyuszik arcvonásait, és festékekkel színezzük ki.

Jó ötletek: A hajat rafiaszál hiányában vékony zsinagból, spárgából is készíthetjük. A nyuszikat színes ruhába öltöztethetjük, ha a fakanál nyelét különböző színű szigetelőszalaggal tekerjük körbe.

Az elkészült nyuszikat érdemes kosárba helyezni bukszuság közé, meglátjuk, szépen mutatnak majd.

Forrásanyag: OTTHON magazin

RECEPTAJÁNLATUNK

A húsvéti vendéglátásra, vendégjárásra jó minél előbb felkészülni: számot vetni azzal, hogy ízlésünknek mi a legmegfelelőbb, mit fogunk főzni, de főleg sütni.

PIKÁNS TÖLTÖTT TOJÁS

Hozzávalók: 12 db főtt tojás, 15 dkg gomba, 1 nagy fej hagyma, 1 evőkanál margarin, 2 db kisebb paradicsom, 2 db csemegeuborka, 3 teáskanál citromlé, 2 teáskanál mustár, 20 dkg főtt sonka, 1-1 csokor kerti zsálya vagy metélőhagyma, só, őrölt fehér bors.

Elkészítés: A gombákat megtisztítjuk, kettő kivételével apróra szeleteljük, a hagymát finomra vágjuk, majd a felolvasztott margarinban megpároljuk, és fűszerezzük. A paradicsomot vékony cikkekre, az uborkát kis kockára vágjuk. A két félretett gombát vékonyra szeleteljük, és citromlével meglocsoljuk. A félbevágott tojások sárgáját összekeverjük a párolt gombával, a mustárral, az uborkakockákkal (1 evőkanálnyi félreteszünk) és 2 evőkanál uborkalével, ízlés szerint sózzuk, borsozzuk. A félbevágott tojásokat megtöltjük ezzel a töltelékkel, majd a nyers gombaszeletekkel, a uborkakockával és a paradicsomickekkel díszítjük. A töltött tojásokat a zsálya- vagy metélőhagymaágyra ültetjük.

HAMIS MARCIPÁNGOLYÓ

Még sütni sem kell.

Elkészítés: 7 dkg búzadarát 3 evőkanál tejjel leforrázunk, és 5 percig állni hagyjuk. Ezután 25 dkg porcukorral, 6 dkg Ramával, 10 dkg daráltkeksszel meg három kiskanál keserűmandula-aromával összedolgozzuk. Kis golyókat formázunk belőle, mindegyiket 1-1 kimagozott, alaposan lecsepegtetett meggybefőttszemmel vagy rumos meggyel töltjük. A golyókat kakaóporban vagy csokoládés tortadarában megforgatjuk, és táltra egymás mellé ültetve, jégbe hűtjük. Csak másnap kínáljuk, de akár egy hétig is frissen eláll.

A húsvéti dekoráció, valamint a finomságok elkészítéséhez sok sikert, utóbbiak fogyasztásához jó étvágyat kíván

Drótos Tiborné programszervező

ÉTELED AZ ÉLETED!

A kiegyensúlyozott táplálkozás ésszerű válogatást jelent a rendelkezésünkre álló élelmianyagok és élelmiszerek közül, amelyeket megfelelő konyhatechnológiai eljárásokkal készítünk el. Nincsenek tehát egészséges vagy egészségtelen élelmiszerek, csak rosszul, helytelen arányban összeállított étrend.

Az élelmiszerek esetében elsősorban a címkéről tudunk információkat szerezni, bár néha ez nem is olyan könnyű. A tanúsító jelek segítenek az eligazodásban, s egyfajta garanciát jelentenek a termék minőségére és összetételére.

Mitől szívbarát egy élelmiszer?

A Szívbarát-program a szív-érrendszeri betegségek arányának csökkentése érdekében az ételmirostban gazdag, teljes őrlésű lisztből készült gabonafélék fogyasztására, a gyakoribb zöldség-és gyümölcsfogyasztásra, az összes zsíradékbevitel csökkentésére, ezen belül is főleg a telített zsírsavat tartalmazó élelmiszerek fogyasztásának csökkentésére és a sófogyasztás mérséklésére irányítja a figyelmet.

A Szívbarát tanúsító védjegy megmutatja, hogy a különböző élelmiszerek közül melyek közelítik meg bizonyos határokon belül az ideálisnak tartott tápanyagösszetételt, illetve összetételei jellemzőik alapján melyek minősíthetők szívre kedvező tápanyag-összetételűnek.

Erősen leegyszerűsítve: a Szívbarát élelmiszer energiaszegény, nátriumszegény, hozzáadott sót, illetve cukrot nem tar-

talmaz, zsírszegény és/vagy kedvező zsírsav-összetételű (pl.: nem tartalmaz koleszterint), magas rosttartalmú.

Tekintettel a különböző élelmiszerek igen eltérő tápanyag-összetételére, a kritériumokat csak termékcsoportonként lehet megadni, tehát egy élelmiszernek nem kell egyszerre az összes felsorolt előírásnak megfelelnie.

(folytatás a 10. oldalon)

ÉTELED AZ ÉLETED!

(folytatás a 9. oldalról)

A kritériumrendszer jelenleg 10 termékcsoportot tartalmaz (gabonaaalapú készítmények; száraztészták; kenyérfélék; zöldségfélék; gyümölcskészítmények; gyümölcs-és zöldséglevek; zsiradékok; hús-és halkészítmények; tej-és tejtermékek; konyhakész, tartósított ételek).

A tanúsító védjegy használatát egy erre hivatott szakértői bizottság (ún. tanúsító testület) döntése alapján nyerheti el a pályázó élelmiszer, az eljárási szabályzatban leírtak szerint. A be nem sorolható termékeket egyedileg bírálják el (a kritériumrendszert és a pályázati feltételeket a www.szivbarat.hu honlapon találják meg az érdeklődők).

A jelenleg védjeggyel rendelkező 17 termék között találjuk az Abonett extrudált sószegény kenyeret, a Vita korpás kenyeret és zsemlet, a Fortunate zabpelyhet, zabkorpát és hántolt árpát. Az egészségmegőrző étrend kialakítását segítő a nátrium-és zsírszegény Vitál sonka, valamint a Vivien ásványvíz is.

Úgy tűnik, hogy a kritériumok szigorúsága miatt, a legnehezebben teljesíthető összetételi paraméterek a konyhakész ételek és húskészítmények zsír-és nátriumtartalma, illetve aránya, valamint a zsírnemű termékeknél a zsírsavak megfelelő aránya. Legismertebb mégis a Flora Szívbarát margarin, amely bár a logót nem, de a Szívbarát minősítést 1999. óta használja, az elmúlt másfél évben nyert Szívbarát minősítést az Okos Tojás, a gyorsfagyasztott balatoni busafilé, a Flóra majonéz, valamint a Nobilis almaszirmok.

Persze sok olyan élelmiszer van még, amely összetételét tekintve szívre egészséges, de eddig még nem pályázott a védjegy elnyerésére. A kritériumrendszer átdolgozása, bővítése jelenleg is folyik, s várhatólag egyre szélesebb körűen és hatékonyabban szolgálta majd a fogyasztók és a gyártók oldaláról is a táplálkozási prevenciót, vagyis megkönnyíti a vásárlási döntést azok számára, akik az egészségtudatos táplálkozást részesítik előnyben.

Forrásanyag: Élelmezés

Scsavnyiczkiné Nagy Ildikó élelmezésvezető

KARCSÚSÍTÓ TANÁCSOK

„Jövőre majd többet mozgok” Sokaknak ismerős ez az évi fogadalom. Aztán telnek-múlnak a napok, hetek, és az ígéretről már el is felejtkezünk. A tavasz közeledtével jön elő a gondolat: jó lenne formába hozni magunkat, és beleférni kedvenc nyári ruhánkba.

Vannak „arany szabályok” amiket figyelembe kell venni. Először azt gondoljuk végig valóban szükségünk van-e a fogyókúrára, vagy csak egy picivel többet kellene mozognunk. A lényeg: ne három nap alatt próbáljunk megválni fölös kilóinktól, és formába hozni magunkat.

A huszonéveseknek, naponta 3-5 alkalommal kell étkezni. Fogyasszanak tejet, joghurtot, rántás nélküli ételt, zöldséget, gyümölcsöt. Sportoljanak minél többet! Szinten tartáshoz elég

az alábbi három gyakorlat elvégzése(minden nap!) :10 fekvőtámasz, 10 lassúrugózás terpeszállásban, hanyatt fekvésben lábemelés.

A harmincasok egyenek mértékkel, mert a szervezetnek már 10 százalékkal kevesebb energiára van szüksége. Vásároljanak zsírszegény termékeket(sajtot, magvakat, babot, borsót, halat) és sok-sok gyümölcsöt! Hetente kétszer mozogjanak 20-30 percet, és végezzék el az alábbi gyakorlatokat: hússzor 5 másodpercig farizomfeszítés, guggolás terpeszállásban ötször(lábfejek nézzenek előre, karok előrenyújtva), és 10 másodpercig maradjanak így, kitérés váltott lábbal 5-5 alkalommal (kezek a csipőn, nagy előrelépés, a térd érintse a padlót).

A negyvenesek osszák el a napi kalóriaadagot 7-8 étkezésre! Fogyasszanak sok fehérjét, gyümölcsöt, halat, szárnyasokat, szóját, tejet, zöldséget! A lassú anyagcserét sporttal ellensúlyozhatják: hetente kétszer végezzenek nagyobb kitarást igénylő (legalább 30perces) mozgást! Gyakorlatok: hanyatt fekvésben emeljék könyöküket lassan az ellentétes térdhez (10-10 alkalommal), hanyatt fekvésben 6 lassú lábemelés (karok nyújtva a földön, lábak nyújtva), hason fekve az egyik kar, illetve másik láb együttes emelése 8-8 alkalommal.

Végezetül tartsuk szem előtt, hogy a könnyű, nem túl megterhelő, de rendszeres torna a karcsúság mellett akár két és fél évvel meghosszabbíthatja az életet.

A MUNKAHELYI STRESSZ, MINT A MAI KOR BETEGSÉGE

Hétévente megkétszereződik a munkahelyi stressztől erősen szenvedők száma állítják a Semmelweis Egyetem kutatói a napokban megjelent tanulmánykötetükben, míg más szakemberek már mentális járványnak tartják a munkahelyi stresszt.

Egyre általánosabb a rossz munkahelyi légkör Magyarországon, s ma már minden második munkavállalót komoly és gyakran szükségtelen stresszhatások érnek. Az ilyen légkörben élők gyakrabban betegszenek meg, s látszólag minden ok nélkül romlik a teljesítményük, később pedig a munkahelyi konfliktusokat szív- és érrendszeri betegségekre „váltják”. Feszültségmentesítésre gyakran a dohányzás és a mértéktelen evést alkalmazzák.

A kutatók szerint a nők sokkal érzékenyebbek, és gyakrabban betegszenek meg a munkahelyi stressz miatt. Miközben sokan azt hiszik, hogy megfélemlítéssel az embereket kordában lehet tartani, a valóságban ez csak kárt okoz. Az adatok szerint a főnöki dicséret, a jutalmazás hiánya nagyobb arányban növeli a szív- és érrendszeri halálozás kockázatát, mint az elbocsátástól való félelem.

Az, hogy ki hogyan boldogul ezzel a helyzettel, sok múlik az illető kulturális hátterén, egyebek mellett azon is hogyan használja az anyanyelvét. Az anyanyelvet helyesen használók kreatívabbak, küzdőképesebbek, gyorsabb észjárásúak, mint azok, akik hátrányos társadalmi és nyelvi környezetből érkeznek. A kutatók szerint, ha valaki folyton azt mondogatja: örök vesztes vagyok, semmi sem sikerül vagy sosem tudtam jól dönteni – akkor ez könnyen igazzá is válhat. A sikertelenség érzése stresszt, a tartós feszültség betegséget okoz. A beszédben megjelölő torzulások szintén az egészségromlásnak nyitnak utat.

Tanulmányok rámutattak, hogy a testi-lelki egészségért vívott küzdelemben a vallás, a hit az egyik legerősebb védőfaktor. A vallásukat gyakorlók kevesebbet dohányoznak, toleránsabbak és könnyebben birkóznak meg a nehezebb élethelyzetekkel, mint nem hívő társaik. Az országos átlaghoz képest a vallásosak 42%-al kevesebb időt töltenek táppénzen. Az ima a leghatékonyabb, a nehéz helyzetek újraértékelését és a konfliktus megoldását segítő faktor.

INGYENES MUNKAVÉDELMI INFORMÁCIÓS SZOLGÁLAT

Munkavállalók és munkáltatók, munkavédelmi képviselők, munkavédelmi szakemberek figyelem!

Az ingyenes telefonos munkavédelmi információs szolgálat tájékoztatást nyújt a munkavédelemmel kapcsolatos jogosultságokról és kötelezettségükről munkavállalók és munkáltatók, az érdekképviseleti szervek és minden, a munkavédelem kérdései iránt érdeklődő számára.

A tájékoztató, tanácsadó tevékenységet a következő szervezetek látják el:

Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség (OMMF)

Témakör: Munkahelyi biztonság
Zöld Szám: 06 80 204 292
Hívható: hétfőtől csütörtökig 8⁰⁰ - 16⁰⁰ óráig
és pénteken 8⁰⁰ - 12⁰⁰ óra között

Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (ÁNTSZ)

Témakör: Munkahelyi egészség
Zöld szám: 06 80 204 264
Hívható: hétfőtől csütörtökig 7⁴⁵ - 16⁰⁰ óráig
és pénteken 7⁴⁵ - 12⁰⁰ óra között

Magyar Bányászati Hivatal (MBH)

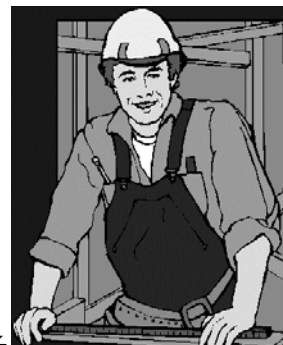
Témakör: Bányászati munkavédelem
Zöld szám: 06 80 204 258
Hívható: hétfőtől csütörtökig 8⁰⁰ - 15⁰⁰ óráig
és pénteken 8⁰⁰ - 15⁰⁰ óra között

Munkavédelmi szakmai kérdésekben tájékozódhat, pl. üzembe helyezés, kockázatértékelés, egyéni védőeszközök, egészségi alkalmassági vizsgálat, munkabalesetekkel kapcsolatos eljárás.

Csak egy telefon, és az információs szolgálatok jól képzett szakemberei gyors, szakszerű, a gyakorlatban hasznosítható tanáccsal szolgálnak!

Az igénybevevők névtelenségüket megőrizve érdeklődhetnek.

A tájékoztató szolgálat sem személyileg, sem informatikailag nem kapcsolódik a munkavédelem állami hatósági felügyeleti ellenőrzéséhez.

LÉGY VALOGATÓS!

Tisztelt Lakótárs! Közismert, hogy mi a Földön lakók – napról-napra több hulladékot termelünk és egyre nagyobb gondot okoz ennek elhelyezése. Ezért sürgősen cselekedni kell annak érdekében, hogy a környezetre káros jelenlegi folyamat kezelhető legyen. Célunk tehát nem más, mint hogy:

GYERMEKEINKNEK MENTSÜK MEG A FÖLDET!

Ennek szellemében a Sajó-Bódva völgye 118 települése társulást hozott létre, melynek tagja Hidvégardó is. A kidolgozott Uniós hulladékgazdálkodási ISPA- projekt keretében Sajókaza határában az idén elkészülő komplex szilárdhulladék-kezelési rendszer negyedszázadra megoldja a közel 120 településen keletkező hulladékok elhelyezésének gondját. E mellett elkerülhetetlen az emberek szemléletformálásának hatékonyabbá tétele, környezettudatos cselekvésre készítése is. Például kézenfekvő, hogy takarékoskodunk a vízzel, az energiával és környezetbarát takarítószeret használunk. Ugyanúgy életünk természetes részévé kell, hogy váljon

A HULLADÉKOK SZELEKTÍV GYŰJTÉSE.

E programhoz kapcsolódva készült el a Bódva-völgyében első között 2 db szelektív hulladékgyűjtő sziget Hidvégardóban a műanyag, papír és üveg hulladékok szelektív gyűjtése, majd későbbi újrahasznosítása érdekében, mely megvalósulását az Önkormányzat mellett a Magyar Kormány Belügy-és Környezetvédelmi Minisztériuma támogatta. A szelektív hulladékok szakszerű elhelyezésének a legfontosabb tudnivalóiról a lakosságot az Önkormányzat levélben tájékoztatta, illetve olvasható a hulladékgyűjtő edényzetben. Tisztelettel kérjük ezek betartását a mindennapok során.

TAVASZI MUNKÁLATOK

Az idén későn, de gyorsan tavaszodott, egyik napról a másik napra tűnt el a hó. A hideg idő elmúltával érdemes újra számba venni, hogy a tél mit hagyott maga után. A melegben lassan ébrednek a növények, a hó nyomásától megszabadult gyepek sok helyütt sárga, száraz, kopott. A gyepek tavaszi sarjadosása előtt meg kell tisztítani az őszi lombmaradványaitól, hogy minden egyes fűcsomó önálló életet kezdhesen.

Kertészeti munkák még a fák, cserjék, rózsák metszése, tányérozása, kibontása. A kiskertben a tulipánok már javában mutatják magukat, a bimbózásra, virágzásra nem kell sokáig várni, ahol nincs évelő virágunk ott már most érdemes előkészíteni a talajt az egynyári virágok számára. A virágok ültetésé-

nél ügyeljünk arra, hogy lehetőleg ne az előző évvel egyező helyre kerüljenek növényeink.

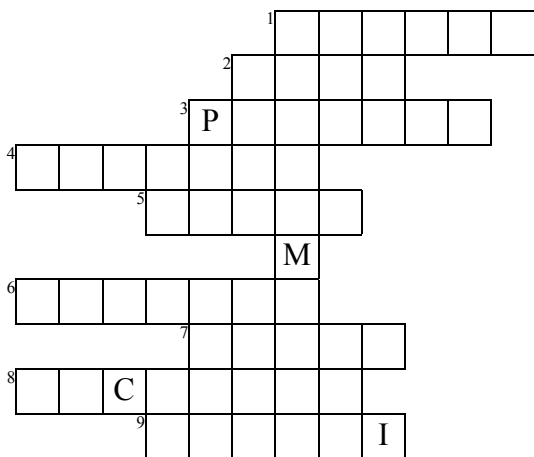
A kertek rendbeszedése mellett ideje nagytakarítást rendezni lakóhelyünk, életünk minden területén, hogy megtisztulva fogadjuk a beköszöntő új időszakot.

A tavaszi nagytakarítás sokkal többet jelent egyszerű fizikai munkánál. **Szabaduljunk meg minden fölöslegesen felgyült tehertől, szennyeződéstől, az elmúlt hónapok negatív lerakódásaitól. A megtisztulás után képessé válunk az új, a friss, a pozitív, a termékenyítő befogadására.**

FEJTÖRŐ GYERMEKEKNEK

A húsvét jegyében készítettünk fejtörőt nektek, akit érdekel és megoldja, megfejtésével nyereményre pályázhat.

A megfejtések leadásának határideje: 2006. április 18. (kedd) a Teleházban 15.00 óráig Drótos Tibornénál. (mindkét rejtvényt külön lapon kell leadni!)

- 1., A lányok ezt csinálják a tojással!
- 2., A fiúk ilyet mondanak!
- 3., Júdea helytartója Jézus idején!
- 4., Erre feszítették Jézust!
- 5., Húsvétkor ezt adják a lányok a fiúknak!
- 6., Esti étkezés, Jézusnak a tanítványaival is volt egy utolsó!

- 7., Ő árulta el Jézust!
- 8., Húsvéti szokás!
- 9., Húsvéti állat!

KERESD A SZÓT!

Minden mondatba egy olyan szó kívánczik, amelyiknek a hangalakja ugyanaz, de a mondatbeli jelentése más. (Például: Kéményseprő koromban térdig jártam a koromban.) Melyik a hiányzó négy szó?

1. A kandallóban vígan pattog a,mialatt kedvesem kapomra egy virágot
2. Kedvesem, tanúm rá az, hogy igazi szerelem, mely kebelemben
3. Azt tartja rólam a baráti, nagyon jól áll nekem a lakozott
4. Ha az ember túl sok cigarettát, hamarabb tönkre megy a tüdő meg a

FELHÍVÁS!

Egy pálya kapujában

A Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium szakmai ajánlásával elkészült a fiatalok munkahelyi beilleszkedését segítő, fejlesztő program.

A kiadvány „Pályakezdés” címmel jelent meg, melyhez CD-ROM is tartozik. E kiadvány részletes információkat, gyakorlati tanácsokat ad a fiataloknak arról mi minden szükséges ahhoz, hogy eredményesen tegyék meg a kezdőlépést a munka világában.

Akit érdekel a kiadvány és a hozzá tartozó CD-ROM a **Teleházban megtekintheti, vagy ingyen kikölcsönözheti.**

KAZINCBARCIKA KÖRZETI LABDARÚGÓ SZÖVETSÉG EDELÉNYI CSOPORTJA 2006. TAVASZI SZEZONJÁNAK SORSOLÁSA

	Dátum	nap	Mérkőzés	Helyszín	FELNŐTT		IFI	
					Eredmény	Pont	Eredmény	Pont
1.	04.15.	szombat	Szín - Hidvégardó	idegenben				
2.	04.22.	szombat	Hidvégardó - Szalonna	itthon				
3.	04.30.	vasár-	Martonyi - Hidvégardó	idegenben				
6.	05.06.	szombat	Meszes - Hidvégardó	idegenben				
5.	05.20.	szombat	Hidvégardó - Szendrő	itthon				
6.	05.27.	szombat	Rudabánya - Hidvégardó	idegenben				
7.	06.03.	vasár-	Hidvégardó - Szendrőlád	itthon				

2005. őszén Hidvégardó felnőtt csapat a tabella 6. helyén, az ifjúsági csapat pedig 5. helyen zárta az évet.

Hídvégardói Krónika

Időszakos közéleti újság. Felelős kiadó: Hídvégardó Polgármesteri Hivatala. e-mail: telenet@axelero.hu
Megjelenik Hídvégardó községben az Önkormányzat támogatásával (3768 Hídvégardó, Tornai út 106. Tel./fax: 06-48/450-001)
Főszerkesztő: Kovács Lászlóné. A szerkesztésben közreműködött: Drótos Tiborné és Viszóczy László.
A nyomtatást készítette: a TELEHÁZ Hídvégardó, Tornai út 54. Készült 400 példányban.